

ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΣ

Μερικοί μάλιστα υποστηρίζουν ότι η σχολική επιθετικότητα αποτελεί μια φυσική διαδικασία στην ανάπτυξη του παιδιού και ότι ιδιαίτερα τα αγόρια, μέσω αυτής, προετοιμάζονται για την ενήλικη ζωή.

Το πρόβλημα υπήρχε από την αρχή της μαζικής εκπαίδευσης, αλλά πήρε μεγαλύτερες διαστάσεις την εποχή της παγκοσμιοποίησης και ιδιαίτερα μετά την μετατροπή του εκπαιδευτικού μας συστήματος σε πολυπολιτισμικό. Το σχολείο αποτελεί μια μικρογραφία της κοινωνίας και όταν η κοινωνία “νοσεί”, θα “νοσεί” και το σχολείο.

Με τον όρο σχολικός εκφοβισμός, γνωστός στη διεθνή επιστημονική ορολογία ως *bullying*, εννοείται η επαναλαμβανόμενη και εσκεμμένη χρήση βίας μεταξύ μαθητών ή παιδιών παρόμοιας ηλικίας, με σκοπό την πρόκληση πόνου και αναστάτωσης. Αποτελεί μία κατάχρηση εξουσίας και εμπεριέχει ανισότητα στη δύναμη αντικειμενική (π.χ. σωματική) ή αντιληπτή (π.χ. προσωπικότητα). Ωστόσο, ο σχολικός εκφοβισμός δεν θα πρέπει να συγχέεται με τις περιπτώσεις όπου τα παιδιά κάνουν αστεία μεταξύ τους διασκεδάζοντας και οι δύο αληθινά.

Η βία μεταξύ των μαθητών μπορεί να πάρει τις εξής μορφές:

- σωματική (σπρωξίματα, κλωτσιές, μπουνιές, χαστούκια, τράβηγμα μαλλιών)

- συναισθηματική (σκόπιμη απομόνωση του παιδιού, να λερώνουν, να κρύβουν, να καταστρέφουν τα πράγματά του, να το εκβιάζουν για χρήματα, να το απειλούν)
- λεκτική (κοροϊδία, βρίσιμο, σαρκασμός, ειρωνεία, διάδοση ψευδούς φήμης, χειρονομίες, συκοφαντικά γκράφιτι)
- σεξουαλική (ανεπιθύμητο άγγιγμα, απειλές, προσβλητικά μηνύματα, χυδαία γράμματα και εικόνες, πειράγματα κ.τ.λ..) και
- ηλεκτρονική (χρήση διαδικτύου, email , chat room , και κινητών με προσβλητικό και απειλητικό περιεχόμενο. Στην διεθνή επιστημονική ορολογία το φαινόμενο αυτό είναι γνωστό ως cyberbullying).

Ερευνητικά δεδομένα από όλο τον κόσμο δείχνουν ότι ένας σημαντικός αριθμός μαθητών που φοιτούν σε όλες τις σχολικές βαθμίδες συμμετέχουν, με οποιοδήποτε τρόπο, σε φαινόμενα σχολικού εκφοβισμού. Σε έρευνα της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς, μαθητές δήλωσαν, σε ποσοστό 29,4%, ότι υπήρξαν μάρτυρες διαφόρων μορφών βίας. Πλουραλιστική άγνοια (ο παρατηρητής κοιτάει να δει πως θα αντιδράσουν οι άλλοι. Εάν κανείς δεν αντιδράσει, τότε η κατάσταση ερμηνεύεται ως ακίνδυνη και δε δίδεται

βοήθεια)

Αναστολή λόγω θεατών (οι άνθρωποι δεν θέλουν να γελοιοποιούνται δημοσίως από υπερβολικές αντιδράσεις σε καταστάσεις φαινομενικά ασφαλείς. Πιστεύουν ότι οι άλλοι παριστάμενοι είναι πιο αρμόδιοι να παρέμβουν και ότι η παρέμβασή τους θα είναι ανώφελη. Ή φοβούνται την προσβολή από άλλους πιο αρμόδιους και την κατηγορία για πιθανή επιζήμια βοήθεια) .

Διάχυση ευθύνης (όταν είναι άλλα άτομα παρόντα, οι παριστάμενοι πιστεύουν ότι κάποιος άλλος θα βοηθήσουν). Εντούτοις, είναι σημαντικό οι παριστάμενοι να κατανοήσουν ότι και οι ίδιοι είναι υπεύθυνοι για τις πράξεις τους. Με την μη παρέμβαση ενισχύουν την διατήρηση του φαινομένου του εκφοβισμού.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ :

<https://www.psychologynow.gr/arthra-psyxologias/sxoleio/sxolikos-ekfovismos/26-scholikos-ekfobismos-bullying-mia-skliri-pragmatikotitatis-marianthis-spurgiti.html>

Αγάπη Σουάννη & Ελένη-Μαρία Κούκου, μαθήτριες του Α4